Nr 21

Kulturutskottets betänkande i anledning av motion om ett lotteri till stöd för idrotten m. m.

Motionen

I motionen 1972:1071 av herr Sundkvist m. fl. (c, fp) anhålles att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om Kungl. Maj:ts medverkan till anordnandet av ett riksomfattande lotteri – genom Svenska penninglotteriet – vars avkastning skulle avsättas till Stöd till idrotten: Organisationsstöd m. m.

Motionärerna framhåller starkt idrottens stora betydelse inte minst för ungdomen och betonar att det är de idrottande själva, mängder av oavlönade ledare och ett i förhållande till verksamhetens omfattning ytterst litet antal anställda funktionärer som gör att idrotten förmår att ta emot så många ungdomar och andra. Motionärerna uttalar att de kommunala insatserna för lokaler och utomhusanläggningar visat en ökning och att de statliga insatserna i jämförelse härmed är relativt begränsade. I motionen beklagas att vederbörande departementschef i varken 1971 eller 1972 års statsverksproposition ansett sig kunna föreslå ett statligt stöd till idrotten i anslutning till den femårsplan som idrottsutredningen på sin tid framlade i sitt betänkande.

Med hänsyn till det ekonomiska läget har motionärerna avstått från att föreslå någon höjning av det i 1972 års statsverksproposition föreslagna anslaget "Stöd till idrotten: Organisationsstöd m. m." I stället bör enligt deras mening ökade medel kunna tillföras idrotten genom anordnande av ett riksomfattande idrottslotteri av ungefär samma typ som de s. k. teaterlotterier som – med ett lottpris av 100 kronor – ordnats under senare år. Motionärerna har räknat med att ett dylikt lotteri, vars avkastning skulle tillföras nyssnämnda anslag, skulle inbringa en avsevärd summa utan att konkurrera vare sig med andra av idrottsrörelsen anordnade lotterier eller med teaterlotteriet.

Yttrande över motionen

Svenska penninglotteriet AB har i ett remissyttrande avstyrkt motionen. Bolaget har därvid inledningsvis redovisat de lotterier som bolaget anordnar nämligen de månatliga lotterierna (penninglotteriet), 100-kronorslotteriet (dvs. det lotteri som i motionen benämnes teaterlotteriet) samt nummerlotterierna inkl. det s. k. Bellmanslotteriet. Sammanfattningsvis anser bolaget

att ett lottpris av 100 kr. av allmänheten alltmer bedöms som för högt,

att intresset för ett nytt 100-kronorslotteri kan beräknas bli relativt begränsat,

att ett dylikt lotteri knappast kan beräknas som vinst ge "en avsevärd summa", dvs 5–8 milj. kr.,

att det föreslagna idrottslotteriet troligen skulle konkurrera med idrottsrörelsens varulotterier,

att den budgetanknytning som motionärerna angivit inte tidigare torde ha använts i lotterisammanhang,

att ett prejudicerande bifall skulle leda till flera lotterier av samma typ och därmed sannolikt till negativa följder för bolagets lotterirörelse i övrigt samt

att både omslutning och vinst i det nuvarande 100-kronorslotteriet sjunkit under senare år, omslutningen från 23,7 milj. kr. år 1970 till 21,4 milj. kr. 1971 och vinsten från 7,8 milj. kr. 1969 till 6,9 milj. kr. 1970 resp. 5,5 milj. kr. 1971.

Som komplettering till remissyttrandet har under hand inhämtats att omslutningen i 100-kronorslotteriet innevarande år var 13,99 milj. kr. och överskottet cirka 4 milj. kr.

Bakgrund

Frågan om anordnande av ett lotteri till förmån för idrotten behandlades av riksdagen år 1967. I motionerna I:298 och II:392 hemställdes då att riksdagen måtte hemställa om Kungl. Maj:ts medverkan till anordnande av ett riksomfattande lotteri – genom Svenska penninglotteriet – vars avkastning skulle avsättas till Fonden för idrottens främjande.

Statsutskottet yttrade i utlåtande nr 10 över dessa motioner följande: "Enligt utskottets mening kan tillräckliga skäl inte anses vara anförda för ett tillstyrkande av det i motionen framförda förslaget. Det statliga ekonomiska stödet till idrotten bör liksom hittills åstadkommas genom anslag på riksstaten. Vad beträffar statens medverkan till anordnande av ett idrottslotteri har det synts utskottet tveksamt huruvida ett sådant lotteri skulle kunna med erforderlig styrka hävda sig i konkurrensen med andra redan förefintliga större lotterier. På grund av det anförda avstyrker utskottet ifrågavarande yrkande."

Mot statsutskottets yttrande anfördes reservation av 14 ledamöter (fp, c, h) som ansåg att utskottet bort yttra följande: "Utskottet anser att goda skäl anförts för den i motionen hävdade uppfattningen att stöd till idrotten bör kunna åstadkommas även genom andra åtgärder än anslag på statsbudgeten. Den härvid framförda tanken på anordnande av ett riksomfattande lotteri inom Svenska penninglotteriet synes utskottet väl värd att förverkliga. Utskottet anser det inte oberättigat att anta att en

dylik åtgärd skall kunna verksamt bidra till att ytterligare främja idrotten. Utskottet tillstyrker därför motionerna."

Riksdagen avslog motionerna.

Utskottet

Som framgått av den lämnade redogörelsen har omsättning och vinst i det nuvarande 100-kronorslotteriet till förmån för konst, teater och andra kulturella ändamål de senaste åren sjunkit avsevärt. Redan den omständigheten gör det tveksamt om det kan vara lämpligt att pröva samma lotteriform för annat ändamål. Vidare har Svenska penninglotteriet uttalat att man har anledning räkna med icke önskvärda konsekvenser av olika slag om man anordnar ett särskilt idrottslotteri av den typ motionärerna föreslagit.

Utskottet anser sig inte böra tillstyrka motionen och hemställer därför

att riksdagen avslår motionen 1972:1071.

Stockholm den 25 oktober 1972

På kulturutskottets vägnar

HERBERT LARSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Larsson i Vänersborg (s), Källstad (fp), Nilsson i Agnäs (m), fru Berglund (s), herrar Sundman (c), Zachrisson (s), fru Frænkel (fp), herrar Leander (s), Eriksson i Ulfsbyn (c), Green (s), fru Ryding (vpk), fröken Eliasson (c), herr Andersson i Örträsk (s) och fru Johansson (s).

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1743 S Stockholm 1972